

NBA-AMBASSADEUR IN DE KLAS

Superman kan niet bij UWV aankloppen

Veertig enthousiaste NBA-ambassadeurs zetten zich in om jongeren op scholen voorlichting te geven over hun vak. Een reportage.

TEKST: ANNEGREET VAN BERGEN | BEELD: CORBIS

Drie gastlessen verzorgt Patrick Kappenberg AA deze maandagochtend in Assen. Drie keer gaat hij een 5 havo-klas vertellen hoe boeiend en veelzijdig het vak van accountant is. Na de eerste gastles zou je bijna medelijden met hem krijgen. Ondanks zijn enthousiasme blijft de klas hem met kalverogen aanstaren; de wazige blik gevoed door de mengeling van apathie en beleefdheid waarop verveelde pubers het patent lijken te hebben. Even flikkert de aandacht op. Kappenberg vertelt namelijk wat een accountant verdient. Je begint met

RECLAME VOOR HET VAK

Behalve voorlichting op scholen en beurzen organiseert de NBA ook jaarlijks een Accountancy Event om het vak accountancy bij scholieren te promoten. Tijdens het Event kunnen scholieren één dag voor accountant spelen. Dit jaar werd het Event georganiseerd rond DJ The Flexican. Scholieren moesten hem op uiteenlopende gebieden advies geven rond zijn voorgenomen buitenlandse tournee. Hoe kan hij de toegangsprijzen het beste vaststellen? Op welke manier kan hij zijn inkomsten vergroten? Tegen welke risico's moet hij zich indekken?

Op scholen en (nationale en regionale) beurzen laat de NBA zich bij voorkeur vertegenwoordigen door enthousiaste beroepsbeoefenaren. De NBA kan inmiddels een beroep doen op veertig NBA-ambassadeurs die zowel persoonlijk als online voorlichting over hun vak geven.

LIEFST ZES VINGERS GAAN OMHOOG ALS KAPPENBERG VRAAGT WIE ER VAN PLAN IS ACCOUNTANT TE WORDEN.

€ 2.000 tot € 2.800 per maand. “Dat is netjes”, merkt een jongen zuinig op. “Een aardig bedrag”, weet een meisje, “daar mag je heel blij mee zijn”. Na vijf jaar is het pakweg € 3.400 bruto per maand. “Nou beginnen we te praten”, zegt iemand. De klas grinnikt. Daarna kakken ze weer in.

LUSTELOOS

Kappenberg heeft een eigen kantoor in Zeewolde en is al tien jaar AA-ambassadeur. Eerst namens de NOvAA, nu namens de NBA. Op verzoek van docenten op middelbare scholen verzorgt de beroepsorganisatie gastlessen zoals deze ochtend op het Dr. Nassau College in Assen en schakelt daarvoor zijn ambassadeurs in (zie kader ‘Reclame voor het vak’). Soms ook promoot Kappenberg het vak op beurzen die door één of meer scholen worden georganiseerd of op een landelijke beurs voor studie- en beroepskeuze.

Kappenberg houdt van zijn vak en hij vertelt graag hoe verrassend veelzijdig het is. Dat hij soms tegen een groepje lusteloze pubers aan praat, hoort er bij. Dat wordt meer dan goed gemaakt door het enthousiasme dat hij ook ontmoet. Zo heeft hij jaren later nog steeds contact met mensen die op zijn advies voor accountancy hebben gekozen en erg blij zijn met hun keuze.

SPONTANE VRAGEN

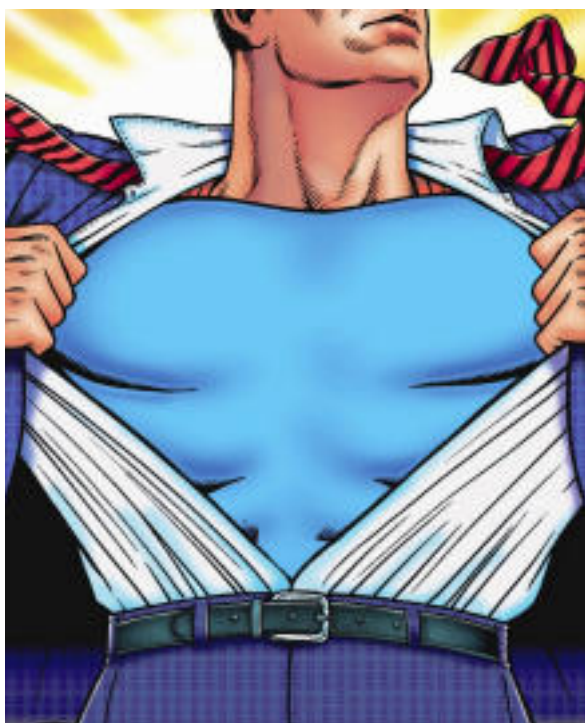
Bij de tweede gastles in Assen voor een 'stamgroep' (die samen Nederlands, Engels, wiskunde, economie en management & organisatie volgen) heerst een heel andere sfeer dan tijdens het eerste uur. Liefst zes vingers gaan omhoog als Kappenberg vraagt wie er van plan is accountant te worden. In de vorige klas was dat slechts één aarzelend vingertje. De vorige klas kwam ook nauwelijks verder dan 'boekhouden', toen Kappenberg vroeg waaruit volgens hen het werk van een accountant bestaat. Deze tweede groep heeft een bredere blik. Bovendien wellen in deze klas ook spontaan vragen op. Heeft u een eigen kantoor? Mag u klanten van uw vorige baas meenemen? Heeft u een beroepsgeheim? Als u emotioneel betrokken raakt bij een klant die het zwaar heeft, voelt u dan niet de verleiding hem te helpen als hij wil sjoemelen om zijn bedrijf te redden? Wat vindt u ervan wanneer een accountant tien jaar bij hetzelfde bedrijf de boeken controleert? Hoe lang heeft u gestudeerd? Hoe zit het met de werkgelegenheid voor accountants?

'MYSTERY GUEST'

Bovendien is dit de klas die ook het antwoord weet op de vraag wat voor soort accountants er zijn en wat het verschil is tussen die RA's en AA's. Als Kappenberg de grap maakt over rijke en arme accountants, grapt de klas terug. De AA is een algemene accountant, de RA een radicale. Nee, de AA is een anonieme alcoholist en de RA een rijdende.

Kortom, deze leerlingen laten al snel hun afwachtende houding varen en luisteren geboeid naar wat Kappenberg te vertellen heeft.

Hij heeft weliswaar een door de NBA gemaakte PowerPoint-presentatie tot zijn beschikking, maar hij vertelt

'MENEER, WAT VOOR AUTO HEEFT U?'

liever voor de vuist weg. Zo maakt hij het vak controleer invoelbaar door aan te sluiten bij het kassawerk dat sommige leerlingen doen. Wat gebeurt er bij hen in de winkel wanneer een klant een lange rij omzeilt en gepast geld voor een bepaald artikel neerlegt? Kan de caissière dat geld in eigen zak steken? Wat moet het bedrijf doen om dat te voorkomen? Sommige leerlingen willen een mystery guest inhuren om de caissières te controleren. Andere denken dat de sociale controle fraude voorkomt. Weer andere verwachten dat de klant een kassabon wenst voor het geval hij het product wil ruilen.

PATATBAKJES

"Je moet naar de klant toe", is de conclusie van Kappenberg. Dat is ook de rode draad in zijn verhaal. Accountant is een afwisselend beroep dat je in allerlei bedrijven brengt. Hij rekent af met het idee dat je een saaie, grijze boekhouder bent die elke dag van negen tot vijf achter zijn bureau zit en op kantoor zijn broodtrommel leegte. Nee, de accountant is een soort superman die bedrijven helpt bij het opstellen van verslagen, het maken van prognoses of het zoeken van de juiste rechtsvorm. Hij of zij krijgt te maken met onverwachte problemen. Wat doe je bijvoorbeeld als een snackbar honderdduizend plastic patatbakjes inkoopt en zegt tienduizend bakjes patat te hebben verkocht, terwijl de voorraad bakjes nul is? Voor wat voor dilemma's kom je te staan wanneer een klant gaat scheiden en je vraagt voor hem zijn bedrijf te taxeren?

CRISISBESTENDIG

In de derde klas gaan weer minder vingers omhoog wanneer Kappenberg naar het aantal aspirant-accountants vraagt. Toch is hij ook hier van levendige aandacht verzekerd. Eén meisje is heel zeker van haar keuze en heeft zich al goed georiënteerd op haar vervolgopleiding. Voor een belangrijk deel heeft ze die informatie gevonden op de NBA-website Eenaccountant-zietalles.nl. Zo te horen weet ze waarvoor ze kiest. Want ze zegt dat ze bij al haar baantjes altijd nieuwsgierig is naar wat er achter de schermen gebeurt. "Ook naar de cijfers." Het sluit naadloos aan bij het verhaal van Kappenberg.

Wat betreft de werkgelegenheid kan Kappenberg ook deze klas geruststellen. Accountancy is een crisisbestendig vak. Toen hij begon als AA-ambassadeur was er jaarlijks een geschat tekort van vijfhonderd accountants per jaar. Nu zijn er dat nog steeds driehonderd. "Nee, met je accountantsdiploma op zak kun je niet aankloppen bij het UWV en zeggen dat er geen werk voor je is", houdt hij de klas voor.

Nogal jolig verlaat de klas het lokaal. "Meneer, wat voor auto heeft u?", vraagt een jongen met de deurkruk al in zijn hand. "Een Renault." "Een Espace?" "Nee, een Scenic." □